

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Žinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Posamezna številka stane 50 kron.

Posamezna številka stane 50 kron.

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 400.—

Za Jugoslavijo

celoletno: 40 Din.

polletno: 20 „

četrletno: 10 „

Leto II.

Dunaj, 12. julija 1922.

Št. 28.

Položaj avstrijske republike.

Celovec, dne 24. junija 1922.

Avstrija se nahaja v težki krizi. Padec bišega ministerstva, sestava nove vlade, kateri stoji na čelu zvezni kancelar dr. Seipel, katastrofalno padanje avstrijske krone na curiški borzi, naraščujoči državni dolgovi, vedno večja druginja, nezadovoljnost prebivalstva, navsezadnje še štrajk prometnih uradnikov. To so pojavi, ki podije drug drugega z največjo hitrostjo kakor vzrok in posledica in ki so prignali državo na rob propada.

Veliko se govori in piše o vzrokih propadanja mlade države. Vsenemci trdijo, že od vsega začetka, da samostojna Avstrija v današnji obliki ne more obstajati in delujejo z vsemi silami za priklopitev k Nemčiji... Drugi so mnenja, da je eksistenca Avstrije odvisna od kreditov, ki so jih obljubile, a ne še izplačale antantne države. Tretji zopet pravijo, da si moramo in tudi moremo sami pomagati z dobro ureditvijo državnega gospodarstva torej pred vsem več delati in bolj štediti, pa bo šlo. Še drugi ki presojuje položaj Avstrije bolj iz političnega vidika, pa zatrjujejo, da ne obstaja niti interesa, niti dobre volje, rešiti državo poloma, marveč je ta položaj dobro došel dokaz, da Avstrija, z mejami, kakor jih je dobila v St.-Germainu ne more živeti in se zato tudi antanta ne bo mogla protiviti priploplitvi. Kateri so imeli prav, bo pokazala šele bodočnost.

Sedanja vlada se prav resno, in reči moramo tudi požrtvovalno trudi, rešiti državo iz tega kritičnega položaja. Toda kamen, ki je bil sprožen, se da le težko ustaviti. Komaj se je poglelo razburjenje, vsled katastrofalnega padca naše krone v Curihu na 0,0238, ki je izzval nemire na dunajski borzi, že pride na vrsto nova kriza: štrajk prometnih uradnikov. Tako prihajamo iz ene zagate v drugo. Vzroki teh večnih kriz pa ležijo največ v tem, ker

se ne da rešiti problem državnih financ, to je spraviti v sklad ogromne državne stroške z državnimi dohodki in ustaliti vrednost denarja. Kakorhitro se zmanjša z novimi davki primanjklaj državnega proračuna, že pridejo nastavljeni z novimi zahtevami, ki jih mora kriti država s tiskanjem novih bankovcev. Posledica tega je, da z novo poplavo bankovcev, pada vrednost denarja, cene živilam in drugim potrebščinam pa naraščajo. In ta proces se obnavlja mesec za mesecom že nad tri leta.

Tudi novi finančni minister Segur naglašja v svojem finančnem načrtu, ki ga je razvil pred nedavnim v državnem zboru, da je treba doseči v finančnem proračunu ravnotežje na ta način, da se radikalno zmanjšajo izdatki in ravnatoko radikalno zvišajo dohodki, tiskanje novih bankovcev mora ponehati in s ustanovitvijo nove državne banke (Notenbank), je stabilizirati to je ustaviti padanje denarne novčanice. Nič novega ni povedano v tem receptu, razven v kolikor se nanaša na ustanovitev nove državne banke, ki je že sklenjena stvar. Vprašanje pa je, kdo bo prevzel jamstvo za posojila, ki jih najame država za novo banko pri domačih in tujezemskih bankah. Socijalnodemokratje zahtevajo, da se naj obremenijo zemljišča, to je, na vsako posestvo naj se vknjižijo dolgovi, hipoteke, katerih obresti bodo morali plačevati posestniki. Kršč.-soc. pa zahtevajo, da v slučaju, ako pride do tega, se morajo naložiti hipoteke tudi na poslopja, hiše, tovarne itd. Vsekakor pa moramo biti pripravljeni na težka bremena.

Zanimivo je tudi vedeti, kako sodijo avstrijski Nemci o položaju države. Vsenemec dr. Schürff je pri razpravi o finančnem proračunu izjavil, da se njegova stranka v obče strinja s finančnim načrtom. Ona pa tudi razumeva, da je tak načrt moral biti napravljen, da se prepreči velikanska nevarnost poloma te države in da ne pride v Avstriji do

splošne zmede. Govorec o kreditih je isti govornik izvajal dalje: Avstrija pa tudi čaka na pomoč inozemskih držav. Ako izostane, potem za pripadnike vsenemške misli in tudi za druge zagovornike narodno politike v Avstriji ne preostaja druge poti, kakor z brzimi koraki vstopiti v nemško očetovo hišo. Slično se je izrazil tudi poslanec nemške kmečke stranke dr. Schönbauer rekoč: prej ko slej smo mnenja, da država, kakor jo je vstvarila mirovna pogodba, ni samostojna tvorba in da mora biti vtelesena v večji gospodarski organizem. In ta organizem more biti samo Nemčija. Uverjeni smo, da do spojitve pride, vemo pa tudi, da se sedaj še ne more izvesti. In ker hočemo preprečiti, da bi republika sedaj razpadla in bi nas Nemčija sedaj ne mogla sprejeti, je nemško kmečko ljudstvo pripravljeno doprinesti težke žrtve in v državi ohraniti zdravo, kar je še zdravega, dokler ne pride dan priključitve.

Tako se presoja položaj Avstrije. Naša naloga mora biti, da pazno zasledujemo nadaljni razvoj stvari, in se skušamo ubraniti škodi, ki bi jo utegnili povzročiti nenadni preobrati.

Volitev na Gradskem 18. junija 1922.

Na Gradskem, novem delu avstrijske zvezne države, so se vršile 18. jun. t. l. prve volitve v državni in deželni zbor, baje popolnoma svobodno. Vse stranke so se s polno silo vrgle na volilce, uprizorile strankarske gonje in hvalile vsaka svoj program. Zbegani volilci, ki pod shavaljeno madžarsko vlado niso poznali svobodnih volitev, jih tudi sedaj niso. Na mesto madžarskih velikašev so stopile sedaj avstrijske stranke. Da bi volitve drugače izpadle, če bi jim dali mir, svobodo kandidature in volitev, o tem ni dvoma. Gradsko, izrezek stare Pa-

PODLISTEK

Rutarjev Jur.

Na šentflorjanovo zvečer sem ravno rajtav spat se spravljat, pa zaslišim tak polom pred Cincejevo hišo, da sem hlače nazaj gor potegnil, pa hajd gledat, kaj je. Tam pred hišo vidim na klopi polno ljudi, pa eden je bolj vpil kot drugi.

Cincejev Nuža je držal v rokah „Koroško Domovino“, Smrekarjev Franc pa „Koroškega Slovenca“. Kar pa je bilo starih možakarjev in fantov, so pa pritrjevali enkrat enemu, potem pa drugemu.

„No, Jur,“ je djav Odamkov Zepej, „pa ti povej, kateri od teh dveh listov je boljši. Mi se že tako dolgo sprekarjamo, da sem že lačen gratal zraven.“ Jaz sem pa rekel: „Hm, kakor se vzame; Koroška bolečina na primer — „Koroška Domovina“ — se je zadržal Cincejev Nuža vmes. „No, naj pa bo“ — sem djav — „meni se včasih malo zareče, torej „Koroška Domovina“, ta list je prav dober za tiste, kateri se hočejo počasi vseh jezikov odvaditi. Ona najprej malo kaj slovensko pove, potem pa po nemško zraven zašravja. Pa tu-

di tisto fletno lastnost ima, da Jugoslavije ne more pozabit. Od Jugoslavije zmirom več ve poročat kakor „Koroški Slovenec“. Če v Jugoslaviji dež gre, to šriba, če pa solnce sije, tega pa ne. Če se tam ministri skregajo, to hitro prinese, če se pa zglihajo, pa molči. Če tam kak Nemeč od jugoslovanskega vetra kakar dobi, se že pritožuje, če pa koroški Slovenci nosijo plave žvake od nemčurskih palic, pa o tem noče vedet. Če dinar pada, hitro piše, če pa gor gre, je pa tiho.“ — „Ja, gor težko gre, pade pa lahko,“ se je oglasil Vogarjev Folt, ki je pri žovnjirjah služil pri zrakoplovih pa je menda enkrat precej hitro priletel na zemljo.

Cincejev Nuža pa „Koroško Domovino“ čudno časti. „Tak list imam jaz rad, kakor je „Koroška Domovina“ — se je oglasil proti meni — „šimfa, kar ji ni prav, po nemško pove, kar ji slovensko ne gre. Ta list lahko berejo tudi tisti, ki slovensko bolj slabo znajo, kateri pa nemško le malo lomijo, ga pa tudi zastopijo.“

„Nuža, Nuža — sem djav jaz — poslušaj malo in presodi na primer moj naslov: Jur Rutar, v Podlescah, pošta: Mokrije. Zastopite, kaj ne?“ Vsi so rekli: ja. „Zdaj ga pa povem tako: Georg Rotter in Podlescen, Post: Mokrijen. Koko pa je bilo zdaj? „To je pa

nemško!“ se oglasil Nuža. „Ti si trep je zavpil Smolejev Tonej, „če je to nemško, sem jaz Japonc. To ni ne bev ne mev, to je ena žlobudra od vseh vetrov. Na nemško to ja vleče in „Koroški Domovini“ se ne čudim, ker ta je ja zato, da nas farba, da bi mi skoz to farbo ne spoznali prave naše narodnosti, iz katere smo se rodili. Nuža, ti, ti, tajč prav da znaš, magari sto jezikov, a to mora človek pa vendar vedeti, kaj da je. No, pa povej, kaj se rajtaš ti!“ Nuža je malo poteftano odgovoril: „Moja mati je Slovenka, in tu v rokah držim „Koroško Domovino“. „Kaj, kaj,“ — je zarentačil Tonej, „to se mora brati ne „Koroška Domovina“ ampak „Koroška Doma-nima“, ker ona se suče kakor frajla med celovškimi nemškimi listi kot sraka s pavovim perjem. Slovenci je ne marajo, pametni Nemci se je sramujejo. Piše pa navadno tako, da starega lintverna trebuh boli, kadar jo bere.“

„Dovolj teh čenčarij!“ je zavpil Rakov Ferdej. „Harmoniko sem prinesel, zdaj gremo vsi svetega Florjana pet. Jaz sem eno čisto novo pesem zložil, da ne bomo trobili zmiraj te stare.“

Vzdignili smo se torej vsi bratci od vseh strank skup. Firbec me je martrav, kaka je ta nova Ferdéjeva pesem. No, vžgali smo jo najprej kar tam pri Cinceju:

nonije, ni pokazalo 18 jun. niti svoj historični, niti sedanji faktično slovanski obraz. Hrvatski in slovaški volilci so krivi, ker so se pustili zvabiti po avstrijskih strankah v kompromisu, da kaže danes ta del zemlje popolnoma neslovansko lice. Volitev je bila podobna plebiscitu, s katerim smo bili obdarjeni koroški Slovenci in na katēgera so se vrgle z vso silo avstrijske stranke, da bi dobile potom izdajstva nad nami prvenstvo.

Stranke so imele tam na razpolago vsa mogoča vozila od navadnega kmečkega voza do najlepšega samodrča, veter se je kar igral z letaki, ki so obljubliali Hrvatom vse mogoče pravice. Hrvati niso nastopali kot samostojna stranka, ampak so nasedli obljubam kršč. soc. stranke, ki je seveda tudi pred vsem nemška stranka ter smelo lahko trdimo, da svojih obljub ne bo izpolnila. Ne pade pa v tem oziru vsa krivda samo na Hrvate, ampak tudi na druge vplivne osebnosti.

V Burgenlandu prebiva 70.000 Hrvatov in 10.000 Slovakov, in bi pri dobro razviti volilni agitaciji lahko dosegli za državni zbor najmanj en mandat, posebno še radi tega, ker je bil za volitve v državni zbor samo en volilni okraj.

Teh par narodnih poslancev, ki so jih dobili v deželni zbor, ne bode moglo v polni meri zastopati interese Hrvatov, ker so izvoljeni na programu krščansko-socialne stranke, so potem kompromisa vezani na njo ter imajo vezane roke. Dejansko to tudi niso poslanci narodnih Hrvatov, ampak krščansko-soc. stranke.

Upajmo na drugačen izid pri prihodnjih volitvah, ki nam bo podal pravo sliko tamošnjih narodnostnih razmer.

POLITIČNI PREGLED

Nemčija.

Nemškonacionalni krogi delajo na to, da se na Nemškem zopet uvede cesarstvo. Proti temu gibanju so se vršili zadnje dni po celi državi shodi, na katerih so manifestirali za republiko. V Berlinu se je manifestacije udeležilo pol milijona ljudi. Med drugimi so zahtevali, da se zapre znani general Ludendorff. V nekaterih mestih je prišlo do krvavih preprirov in je bilo aretiranih več sto ljudi. Monarhisti, ki si želijo cesarja nazaj, delujejo po določenem redu. Pred nekaj dnevi so napadli in težko ranili Maksimilijana Hardena, ker je v listih obsojal prenapeti nemški nacionalizem. Napadalce so izsledili in jih zaprli. Da se varuje obstoj nemške republike, so izdelali zakon v zaščito republike. Proti temu zakonu je pa nastalo močno gibanje, predvsem nasprotuje Bavarska in bati se je, da bodo v Nemčiji nastali resni nemiri.

Eno pesem hočmo peti
od te svetga Florjana
in pa vse seboj uzeti,
kar nam gospodinja da.

Hure, piščete vse vrste,
jajc pa naj bo poln ta lonc
in še v žmavc naj vtakne prste,
pesmi te drugač ni konc.

Ejduhat, pesem še ni bila ravno neumna in peli smo jo zmirom lepše, ker nas je bilo tudi vedno več; še učitelj je prišel pomagat basirat. Jaz sem prav zadovoljn gledal, kako je bilo od hiše do hiše vedno več jajc v cejni in več žmavca v piskru. Pa no, saj pravim, nesreča nikoli ne počiva, so rekli večbarti naš kaplan Lojzej. In nesreča se je zgodila ta večer tudi nam. Tevžjakov Andrej — da bi ga šment! — je nosil cejno z jajci dozdaž še precej skrbno in tudi mi smo še pazili na njo. Pri Reberniku je pa imel ta nesrečni Andrej svojo izvoljenko Zefo. Ko tam spojemo pesem do kraja, prinese nam Zefa jajca ven, Andrej nastavi cejno, pa ne vem, ali je od same ljubezni postal slep ali samo neroden — cejna je zagrmela po tleh. Dobernikov Jaka, ki je nosil žmavc, jo je hotel vjeti, pa je še pisker spustil in žmavc skidal na tle k jajcam. Prej smo bili veseli, a zdaj smo žalostno zdihovali. Hri-

Konferenca v Haagu.

Delegati antantnih držav se bavijo na tej konferenci izključno z ruskim vprašanjem. Antanta, pred vsem Francija, je posodila, že pred vojno Rusiji mnogo milijonov zlata in ima tam velika posestva. Sedaj se trudi, da bi dobila dolg in posestva nazaj. Toda sedanja ruska vlada noče o tem nič vedeti. Ker postaja nesporazumljenje vedno večje, bode tudi haški konferenci kmalu nastopil žalostni in prazni konec.

Italija.

Laški zunajni minister Schanzer se je podal v London, da sklene z Angleži posebno pogodbo glede Srednjezemskega morja in Male Azije brez Francozov. Nad tem morjem in v tej deželi bi pa rada zapovedovala tudi Francija, ki se je v teh vprašanjih z Anglijo posvečevala. Radi tega je našel laški minister v Londonu hladno razpoloženje in Italija bode morala še precej dolgo čakati, predno bode zagospodarila nad Sreozemskim morjem.

Amerika.

Nikar ne mislite, da je v Amerike vse zadovoljno in srečno, čeravno vživa ona sloves najboljših držav. Posebno delavstvo je nezadovoljno in zato se poslužuje po evropskem načinu tudi štrajkov. Premogarski štrajk traja že dolgo časa v veliko škodo državi. President Harding se zato ne zmeni, čeravno bo moralo prebivalstvo radi tega po zimi zmrzovati. S 1. julijem pa so stopili tudi železničarji radi znižanja mezd v stavko. Štrajka jih okrog 1/2 milijona. Takšne so razmere v „obljubljeni deželi“.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Cenjene naročnike, ki še niso poravnali zaostale naročnine, prosimo, da isto vpošljejo v najkrajšem času, ker smo drugače primorani list ustaviti. Katerim pa je potekla, naj jo blagovolijo zopet vnaprej poslati.

Bistrica v Rožu. Pri nas se na surov način preganjajo najemniki Helldorfovih posestev, ki so osumljeni, da so pri plebiscitu glasovali za Jugoslavijo. Posebno na piko so vzeli Ignaca Strugerja pd. Otroba na Mačah. V letu 1919, predno so došli Jugoslovani, so ponudili Helldorfovi priganjači omenjenemu isto kmetijo v najem, katero je tudi prevzel. Ker se je pa kazal Slovenca so ga začeli preganjati, da je bil primoran, opirajoč se na „Pächterschutzgesetz“, si najeti odvetnika. Imel je več sodnijskih obravnav in pri glavni v Celovcu tudi zmagal. To seveda Helldorfovim priganjačem ni bilo po godu. Pritožili so se na višje sodišče v Gradcu, ki je obsodilo Strugerja s plačilom vseh stroškov in s izpraznitvijo kmetije do 16. junija. Občina mu je rok izpraznitve podaljšala na protest

barjev Nac je djav: „Zefa in njena ljubezen nista vredna enega jajca, ta cekar pa jih je celo cejno skidal pred njo.“ Cincejev Nuža pa je še pristavil: „Herrgott, pa še zabeljene so zraven!“

Žalostno so nam visele glave, ko smo stali okoli tega pogorišča. Emi so iskali še celih jajc, drugi so žmavc čistili od rumenjakov. Najprej se je naveličal Smolejev Tonej. „Lahko noč!“ je djav, „šmorn naj pa Andrej in Zefa sneta!“ Učitelj je zagodrnjal „Gute Nacht“ in šel. Tudi jaz sem se obrnil; Zefa in Andrej sta me troštala, da bodeta šmorn še ravnotako spekla. Pa je mežnar že jutrnico plenjav in petelini so me že domov gonili. Zato sem koj šel v postelj. Potegnil sem kovter čez glavo in pod njim še hitro zložil tole ganljivo pesem:

Smo Florjana peli
in bili veseli,
pa smola nemila
nam vse je skazila.

Želodec ubogi,
naj ti ne škodi,
le tiho bod zmiraj
pa slinē požiraj!

Zdaj pa lahko noč, moram malo zasmrčat!

za teden dni. Med tem časom je ves obupan letal od prijatelja do znanca in sosedu in prosil za pomoč. Zedinili smo se, da potom vstaje cele občine, če bi bilo potrebno tudi z dejansko silo, nastopimo proti sodniškemu izgonu. Občina je našo namero tudi podpirala in tako smo dosegli, da so Helldorfovi priganjači zaenkrat propadli. Vsa čast našim občanom, ki so se s tako odločnostjo postavili na stran preganjanega.

Kleče. V Klečah, podružnici grebinjsko-kloštrske fare smo obhajali 25. VI. običajno žegnanje. Pri procesiji je svirala vovberska „Musikkapella“ naročena od ključarja Aleša Tušaja pd. Rebernika. Kako so igrali in se obnašali godci poleg sv. Resnjega Telesa prepriščamo poštenim udeležencem v razsodbo. Samo to bi omenili, da se naj koračnice igrajo pri nastopih Orgeša in Turnvereina ne pa pri procesiji. — Da pa ima naš organist tako slab značaj, je res žalostno. Pusti si namreč od par renegatskih šovinistov diktirati nemško petje v cerkvi in to brez vednosti cerkvenega predstojnika. To je izzivanje mirnega slovenskega ljudstva! G. organist, bodite bolj samostojni, ne pa igrača podlih renegatov!

Pliberk — Labud. Že v stari Avstriji se je skrbelo za podjunsko dolino tostran Drave prav po mačehovsko „nova“ Avstrija pa svojo „mamico“ dosledno posnema. Sicer nikjer v deželi, edino pri nas, morajo glavno cesto oskrbovati občine. Napravile so občine vlogo na dež. vlado v Celovcu, naj bi to cesto prevzela dežela, posebno ker odpade oskrbovanje mežiške ceste. Deželni glavar g. Gröger je obljubil prošnjo kot zelo opravičeno, podpisati. Srečni smo, va imamo že precej mesecev vsaj „obljubo“. Svoj čas se bomo obrnili še na njegovega naslednika, morda nam tudi on obljubi, potem bomo še srečnejši! — Da so občine z obljubo prav zadovoljne, vemo, ker nobena ne popravlja ceste. Je pa tudi stanje ceste takšno, da bi človek, ki po tej cesti potuje ali se celo vozi, prav lahko zgubil svojo dušo. In gotovo bi jo ta ali oni že bil izgubil, ako bi zastražene meje ne bilo blizu! Slišali smo, da se poteguje g. Schumy za most čez Dravo pri Labudu. Tudi ta obljuba nas jako veseli. Pa čez Dravo smo v petih minutah, po cesti pa se moramo pobijati štiri mučne ure. Popravite nam poprej cesto — nekteri klanci bi se dali tako lahko odpraviti, oziroma znižati — in mi vam postavimo vrh najvišjega klanca spomenik! Iskali ste nas za 10. okt. 1920, našli ste nas mnoge, mi vas iščemo sedaj, ali vas bomo našli? Če ste pozabili vi — mi nismo! Gospode v Celovcu bi povabili na izlet preko Pliberka v Labud; pa ne pozabiti dvojnih obročev za avto! — Poročali bomo, če se bo kdo na cesti pobil, ali pa če dobimo zopet kako „obljubo“!

Dvor pri Šmihelu. Naš občinski odbornik soc. dem. stranke Luka Mert ima čudno navado, da hoče svoje prepričanje ubijati drugim v glavo s pestjo. Že šest Slovencev je brez vsega vzroka na nemčurski način napadel ali s palico ali s pestjo na cesti ali v kakem javnem lokalu in nič hudega se mu ni zgodilo. Zadnji čas se je pa ta odbornik zopet razsrdil nad nekim Nemcem v naši vasi, ki se je upal njemu ugovarjat ter mu dal čuditi svojo pest. Toda sedaj se je „kulturnež“ pošteno osmodil. Znani pliberški sodnik je vendar enkrat povedal tudi temu nasilnežu, da mu ni vse dovoljeno ter mu naložil dva dni luknje in 4000 K, poleg sodnih stroškov. Še je pravica na Koroškem, če ne za Slovence, pa vsaj za Nemce.

Sredma. V starih občinskih papirjih na Djekšah se še najdejo hišne številke in imena kmetov, ki so bili pred davnim davnim časom v Sredmi. Vidi se v temnem gozdu razvalina Rutarjevega gradu, kjer je baje tekla zibelka starih očetov Rutarjevega Jurja in malo zidovja prejšnjih obširnih posestev. Sredma leži nad Vovbrami in Vodovnico. Od velike planjave, ki je zdaj last barona Helldorfa, ostalo je le še par kajž. Spodnji in Gornji Sredovnik in Plešivčnik. Voda goni tam še kovačnico, stope, par žag in mlinov, drugače pa gospodari divjačina po temnem gozdu. Zraven Grabna pelje cesta na Djekše, ki se je zidala tik pred sve-

tovno vojno. Po Grabnu ali Rovu teče voda, ki prihaja iz Tohanj, Djepš inn Vovberskih gor. Nikdar pa še ni napravila ta voda Gorjancem toliko škode, kot letos. Odnesele je seme, zemljo in tudi sajen krompir. Take sitnosti voda pač malokje dela kot na Djekšah, ni torej čudno, da so hodili Djekšarji na božjo pot v Maria Zell za kruh prosit, za kar so rabili peš tja in nazaj 9 dni. In najlepši praznik je bil, ko je prišla procesija domov. Daleč gor na Svinjsko planino so šli otroci naproti starišem ali stariši otrokom, ki so se vračali izmučeni domov. Vojna je naredila konec tudi temu romanju.

Loče. (Odkritje spominske plošče. Tatvina v cerkvi.) Dne 18. majnika je bila v naši cerkvi na slovesen način odkrita spominska plošča za naše v vojni umrle farane. Ploščo je zelo lično izdelal kamnosek Franke v Beljaku. Na zgornjem robu nosi napis: „Večen spomin žrtvam svetovne vojne 1914—1918.“ Pod lepo razvrščenimi slikami sledijo imena umrlih vojakov, z datumom rojstva in smrti. Spodaj pa je vklesan verz: „V tujini daleč od nas spite, v srcih naših vedno Vi živite. Ljubezen premaga vse — Žalujoci domovi.“ Na zgornji plošče je vzdign relief predstavljajoč vdovo z otroci vsi imajo obrnjene oči na od mrtvih vstajajočega Kristusa. Cerkveno slavnost, obstoječo iz maše zadušnice in blagoslovljenja spom. plošče, je opravil z lepim nagovorom vred domači č. g. župnik Ogris. — Pred nekaj tedni so vdrl v našo cerkev neznani tatovi, odklenili s silo tabernakelj ter odnesli monštranco. Najsvetejše so pustili ležati na oltarju. Žalostna slika ki razkriva vso podivjanost in demoralizacija, sedanjega časa.

Šmihel pri Pliberku. (Zagrizeni Šmihevc.) „Koroška Domovina“ zmerja Šmihevce, da so zagrizeni, da ne dajo Nemcem stanovanja, da so izpodrinili rev. orožnišk. nadzornika iz stanovanja, da v svojem slepem sovraštvu do nemštva ne puste, da bi se kdo naselil v Šmihelu, da so država v državi itd. Kaj je resnica? Prvič Nemcev, ki so res Nemci ni, razen eden ali dva, drugi vsi so po sili Nemci, ali kakor pravimo n...ji — Drugič, orožniškega nadzornika niso izpodrinili zagrizeni Šmihevc ampak n...ka. Kar se tiče Viternikovega stanovanja, ga del rabijo sami, del ga ima pa g. učitelj Štalzar. Tretjič, vsi Nemci (?) imajo stanovanje; nobeden ne stanuje na cesti ali pa pod kakšnim stogom. Stanovanje so jim pa dali zagrizeni Šmihevc in ne „kärntnertreue“ Šmihevc. Pošta, žandarmerija in šola so pod slovensko streho. Četrtič, pri Kopšniku je patak razdrto, da bi še cigani ne hoteli biti v sobi, ki je prazna. Kar smo imeli Slovenci stanovanj, smo vse dali, tega pa res ne bodo zahtevali od nas, da bi šli iz svojih hiš na mlake stanovat. Petič, iz stanovanj mečejo Nemce (?) Nemci (?) sami. Robač učitelja Miklavca, Lojza pa orož. nadzornika, drugi šmihevski Nemci (?) jih pa vzeti nočejo. Čudno se imajo radi med seboj? Likeb ima celo graščino, bi lahko vse spravil pod svojo streho. Kruh peči sami znamo, če imamo le moko. Končno, mi smo država v državi. Čudno veliko Nemcev smo že pohrustali. Vso moč imamo v rokah. Kajne, žandarji so sami Slovenci, poštar tudi, učitelstvo tudi, občinski tajnik tudi pliberški sodnik tudi, okrajni glavar tudi, deželni glavar tudi ministri tudi: vse je naše, kaj čuda, da imamo svoje postave in predpise, da smo država v državi. Živijo šmihelska svobodna republika!

Zagrizeni Šmihevc.

Bilčovs. (O naši republiki.) Mnogo smo čitali o genovski konferenci ter o zvezi Rusije z Nemčijo, ki se je tam sklenila. In mislili smo, poiščimo si tudi mi zaveznika. Vse se družijo in veže, zakaj bi se pa mi ne? In res, dobili smo zaveznika. Stopili smo v zvezo z državico (pa najbrž bo tudi republika) Zgornjo Vesco. Saj imamo skupno ministrstvo za pouk. Imamo veliko trirazredno univerzo v Bilčovsu. Samo opozorili bi gospode profesorje, da nauče visokošolce da bodo znali tudi ljudi pozdravljati, kakor drugod. Skupno imamo tudi poverništvo za pošto. Samo južni del zgornjeveške republike je v tem oziru zvezan s Podgorjanami. Vse dobro funkcionira, samo Koroški Slovenec včasih štrajka. Mogače ga upravništvo premalo frankira in zato ne doseže naročnikov. Ministrstvo za ce-

ste, mostove itd. v Bilčovsu še precej dela, le v Zg. Vesci bolj spi. Imamo pač tudi mi le bolj slabo valuto in zato promet bolj počiva. Pa Kor. Domovino tudi dobimo včasih in ta nam toliko pove o irendenti. In glej prišla se je irendenta tudi pri nas. Del naše republika Vesava, zahteva zase priklopitev k Kotmirčanom. Imajo že svoje razloge in med temi je bil tudi ta, da je v bilčovski republiki čušovska vlada. Ker je pa to ogrožalo edinstvo naše republike, je naša vlada proti odcepitvi protestirala in tudi zdržala. Pa tudi Zg. Vesca ima svoje križe. Tam pa mnogo berejo o avtonomiji, katera se zahteva v Jugoslaviji. In Želčani hočejo svojo avtonomijo, ker pravijo, da ceste ne rabijo tudi nočejo plačevati itd. Na pa se že zglihomo. V parlamentu imamo v obeh občinah zastopane samo dve stranki, v Bilčovsu slov. stranka 70%, Bauernb 30%. Zg. Vesca slov. stranka 60%, Bauernb. 40%. Torej slovenski večini. Pa drugi krat več.

Štebenj pri Bekštanju. Zares vesel in lušten kraj je naš lep starodavni Finkenstein! Toje tista srečna dežela po kateri se med in mleko cedi! To je dežela, kjer se ples za plesom vrsti vsako nedeljo in praznik — raj in veselice — fantje in dekleta na plesiščih! Na štebenjsko pranganje je bil ples pri Blaževju v Štebenju celo noč do belega jutra dokler ni svetlo solnce na plesišče prisijalo ter naše gospodične kravarice poklicalo, naj tudi, malo domu h kravam pogledajo. V nedeljo navrh pa v Bačah muzika in ples! Na tretjo nedeljo po Binkošnih pa vsakoletno rutarsko pranganje — visoko pod Karavankami blizu starega grada Finkensteina. Le škoda, da tam na skali okoli cerkve sv. Kancijana ni nobene gostilne, da bi se bili fantje in dekleta koj tam v raj zasukali. Napravili pa so muziko in plesni venček pri Ropotevu v Maloščah. Seveda brez prenehanja celo noč. Na št. Urhovo nedeljo je pa zopet v Ločah daleč okoli sloveče, žeganje in po vseh treh gostilnah godba in raj. Potem pa pride sv. Job, Podvetrovom v Zmetičah pri prangarju, v Zuželčah, na Brnici. Vmes med temi semnji so pa še plesne muzike za različne požarne straže. Tako se v Finkensteinu vsepovsod skozi leto in dan gode in raja in se razveseljuje — muzikantom pa pšenica cveti. Za kratek komad muzike računajo koj celi tisočak. Oj mladost, norost! In tako gre leto za letom naprej!

Spodnji Rož. Bolj kakor mesec dni ni bilo dežja. Suša nam je napravila mnogo škode. Trave so redke in vigredna setev kaže slabo. Draginja raste od dneva do dneva. Zlati časi, katere so nam obljubljali gotovi ljudje, ne pridejo in jih menda tudi nikdar ne bo. Vedno večji berači smo, a kljub temu se pije, pleše in zapravlja, kakor še nikdar poprej. V neki občini se je vršil zadnje nedeljo že četrti ples ali bolje „Tanzkränzchen“ po Veliki noči. Žganje se pije kar v trgovinah in na keglisčih „frkajo“ tisočaki kot listje. Kako dolgo še? Po pustu pride kmalu pepelnica, a tudi maček. Ta pa bo hud, a ne za nas, ampak za tiste, kateri so vzrok današnjih razmer.

Suha pri Žvabeku. Dragi Koroški Slovenec! Iz našega kraja še nisi nič prinesel kaj novega, ker nimaš posebnega dopisnika in drugi smo po zato preokorni. Mi pogrešamo še več vojnih vjetnikov, ki se nahajajo še sedaj v Rusiji ali Italiji ali bogve kje, ker itak ne vemo šo še živi ali ne. Tako manjkata tudi brata Andrej in Rok Borštner, ki nimata niti pojma o tem kar se doma godi, ako sta še med zemljani. Obema je umrla 16. leta mati. Andreju 19. leta žena, sinko in sestra na griži in Roku istega leta dva snia in hčerka tudi na griži. Dne 21. junija pa smo pokopali tretjega Rokovega sina, ki ga je imel najrajši. Kako razočaranje ju pričakuje tukaj, ako se kdaj povrneto. Uboga žena mora pretrpeti toliko žalosti ko vidi, da se lomi od debela veja za vejo in nazadnje ostane kot starka sama. Da bi ji Bog ohranil vsaj še Tončka! Pobiralo se je sicer po občinah za povratek vjetnikov ali ni bilo še slišati, da bi se vrnil kateri na račnu tega denarja.

Dob pri Pliberku. Naznanjamo žalostno vest, da mo v nedeljo 25. junija pokopali Rešetarjevega očeta, Luko Mesnerja. Rajni je bil v vsakem oziru spoštovanja vreden mož,

kojega življenje je bilo nepretrgan delaven dan. Bili je priljubljen rokodelec na vasi. Mož stare korenine ni klonil viharjen življanja, toda moral se je neizprosni smrti. N. v. m. p.

Pogrče v Podjuni. Strašna novica je preplavila v nedelje dne 25. VI. ne samo našo vas, ampak kar celo faro. Zgubili smo našo dobro sosedinjo pd. Ravjakinjo, pridno in pošteno ženo preds. izobr. dr. in načelnika krajnega šolskega sveta, ki je po kratkem ali groznem trpljenju v gospodu sladko zaspala. Žalosten in globoko pretresljiv pogled je bil na njen mrtvaški oder, kajti imela je odstrani svojega dojenčka, katerega rojstva sta postala oba žrtev smrti. Pokopali smo jo 27. junija v starosti 33 let. Pokopana je bila od domačega g. župnika ob asistenci deželnega poslanca g. Poljanca, ki je bil svoječasno njei. katehet. Pri nagrobnem govoru domačega g. župnika, ki je kratko naslikal vrline pokojnice, so pogrebci glasno ihteli. Posebno se je nam smilil mož rajne in nju 4 majhni otročiči. Saj je neizprosna smrt razdrila vzorni zakon in krasno krščansko družino. Pri župnijskem križu in ob grobu je številni moški zbor zapel dovršeno poslovilne zalostinke in pri sprevedu veličastno prepeval pretresljivi psalm: „Miserere...“ Tudi vsi šolarji z učiteljskim zborom, kakor tudi naš prijazni in postrežljivi g. župan so se pogreba udeležili. Tako krasnega pogreba in javnega sočutja pri pogrebu šentvidska fara že dolgo ni videla. Očetu Rovjaku izrekamo tem potom najodkritosrdnejše sožalje. Pokojno mater, ki je bila pri vseh jako priljubljena, bomo ohranili v najboljšem spominu. Naj v miru počiva!

Suha. (Posnemala je podlistek.) Dobro, da je bil kres blizu ko smo pred mescem pokopali Turnarjevo ženo. V zadnji številki smočitali od Podmahove Milice kako je tresla bezovec in dobila ženina. Tresla ga je tudi Lipičeva Mica, ki je padla s p. d. Turnarjem na kresno nedeljo raz prižnice na Sv. Mestu. V pondeljek je bila že poroka na Suhi. Marija Čučejš rojena Lajmiš je bila povsod zelo priljubljena, varčna, pridna in spoštovana dekla. Bilo srečno!

MI IN ONI

„Kärntner Tagblatt“ glasilo kršč.-soc. stranke imenuje avstrijsko upravo „eine Schandwirtschaft“. Mi koroški Slovenci, bi si kaj takega nikdar ne upali pisati, ker bi nas takoj napadli naši nasprotniki in nam očitali, da hujskamo, da smo proti državi, da delamo nemir itd. Ker pa piše tako list, kateri zastopa stranko, ki vodi državni čoln, potem tudi mi smemo reči: „Res je „Schandwirtschaft“ imamo v Avstriji, a mi nismo soodgovorni, ker naše ljudi-uradnike, učitelje, duhovnike, delavce — kateri so opravljali vestno svoje službe ste izgnali. Sami Nemci in nemškutarji vladate a pa tudi sami pripoznate, da imate „Schandwirtschaft“. Čestitam!

RAZNE VESTI

Prebivalstvo Evrope po spolu. Presežek žensk se je nasproti moškimi radi vojne dvignil od 9½ na 25 milijonov. Pred vojno je bilo izmed 460 milijonov prebivalcev Evrope 9½ milijonov več žensk kot moških, po vojni je naraslo število na 475 milijonov in od teh je 250 milijonov žensk, torej 25 milijonov več kot moških. Pred vojno je prišlo na 1000 moških 1038 žensk, sedaj pa 1111. Razlika je tudi v tem, da je obstojal presežek prej iz starejših žensk, dočim sedaj iz žensk v najproduktivnejših letih. V Rusiji je prišlo pred vojno na 1000 moških 1042 žensk in sedaj 1229. V Nemčiji prej 1027, sedaj 1069; v Jugoslaviji prej 945, sedaj 1042; v Romuniji prej 679, sedaj 985; v Grčiji prej 986, sedaj 1013; v Belgiji prej 1067, sedaj 1033; na Angleškem prej 1067, sedaj 1093; na Nizozemskem prej 1020, sedaj 1010 (število žensk padlo); in v Švici prej 1033 in sedaj 1073.

Izumiranje Francoske. Od dne 1. januarja do dne 31. marca je bilo na Francoskem v 16 departmajih (okrajih) več smrtnih primerov kakor pa je bilo rojstev. Samo v dveh okrajih je presežalo število rojstev število

smrtnih primerov. Potemtakem bi se zmanjšalo število prebivalstva na Francoskem vsako leto za 200.000 duš. Kako silno nazaduje število prebivalstva na Francoskem, kaže nastopno: Leta 1840. je imela Nemčija 33 milijonov ljudi, to je ravno toliko kot Francoska. Sedaj jih ima Nemčija 67 milijonov, Francoska pa le 41 milijonov, čerpa se je Nemčija zmanjšala, Francoska pa povečala. Angleška je napredovala v isti dobi od 27 na 46, Amerika od 15 na 106 in Rusija pred brestovskim mirom od 50 na 180 milijonov ljudi. Če se Francozom ne posreči pomnožiti števila rojstev, potem je jasno, da bo prešla Francija počasi iz števila vevlasti v srednjo državo, če se bo mogla sploh vzdržati.

ZDRAVSTVO

O vodi. Voda je najboljša pijača, toda biti mora čista, ker sicer занeseš z njo lahko razne bolezenske kali v telo. Najboljša je studenčnica. Tudi voda iz vodnjaka je dobra, če je vodnjak napravljen tako, da ne more prihajati vani nič nečistega. Pomni, da brez dobre vode ni zdravja! — Ženska mora poleg tega tudi paziti, v kakšni vodi pere perilo; kajti tudi na perilu se lahko med pranjem naselijo bolezenske glivice, ki bi bile v vodi. Te kali bi lahko človek potem dobil v telo. Zato je najbolje, če je perilo ob vsakem pranju tudi prekuhano. — Enako je s kopanjem. V nečisti vodi lahko dobiš — če ne hujšega — prav gotovo eno ali drugo kožno bolezen, ki ti gotovo ne bo ljub gost. Zato pa previdnost! Snaga! bodi tvoje geslo.

Orientalne zapovedi za zdravje. 1. Živi čim več mogoče na svežem zraku! 2. Jej meso samo enkrat na dan! 3. Kopaj se tuhtam v vroči vodi! 4. Nosi obleko iz grobe tkanine! 5. Spi ne manj kot šest in ne več kot osem ur na dan, in sicer v temni sobi, poleti z odprtimi okni! 6. En dan v tednu počivaj! 7. Ogibaj se vseh nezmernosti strasti! 8. Oženi se! 9. Delaj po potrebi, a ne lenuhari! 10. Ne govori preveč!

GOSPODARSKI VESTNIK

Kaj je z Austrijo?

Austrijski časniki so več ali manj še vsi polni lepih upov, tudi zdaj še, ko je odstopil finančni minister Gürtler, kakor je edini imel nekaj smisla za gospodarstvo ter je vedel, da se mora spraviti državni račun v ravnotežje, ako naj država obstoji. Kakor slab trgovec smo, čim bližje polom, tem trdovratneje upa na pomoč iz neba, ko si sam noče in ne zna pomagati — le eno posojilo še, pa bo vse dobro, ko so bila vsa dosedanja kakor voda v razbit sod. Kader pride popolni polom, tak trgovec vselej daje krivdo tistim, ki mu niso dali zadnjega posojila, češ, le to še, pa bi bilo vse šlo! Tako delajo vsi bankroterji. Naši vladi ne moremo prihraniti očitka, da naprej vodi za nos ljudstvo in mu obeta ustalitve valute, da krivdo padanja denarne vrednosti daje le neki špekulaciji, katere nikjer ni, da ne uvideva, ali noče ljudem povedati, da mora denarna vrednost padati, dokler naprej delamo ničvredem denar. Ali nima vsadko prav, če se hoče čimprej iznebiti krome, katere vrednost pada zdaj hitreje ali počasneje že četrto leto naprej, štiri leta že hodimo v Rusijo. Poslušajmo, kaj je nedavno povedal v češkem državnem zboru posl. Meidinger: „V Austriji žive o razprodaji državne ga premoženja. Obupnemu položaju je le deloma vojska kriva, večina krivde zadene mirovno pogodbo, ki Austriji ni pustila produktivnih tal. Mirovna pogodba ji je vzela vrtove o Adži (Tužno/Tirolsko) in ji je pustila kršno severno (Tirolsko). Češka in Jugoslavija sta vzeli žitnice in drugo bogastvo, Austriji pa se je pusi gorovje in hirajoče velemesto. Denarna skupnost se je raztrgala, tako da se krona tu i tam ne podpirata več v vrednosti. Država, ki res ni bila kaj popolna, seje razdejala, na njeno mesto ni prišla druga popolnejša organizacija, nastale so manjše, nižje organizirane države. Skupno gospodarstvo, ki je bilo že pred vojsko v primeri z gospodarstvom drugih držav zaostalo in siromašno se je razbilo, zveza z drugimi državami se je prekinila, pot do morja se je zaprla. Le ta blazna mirovna pogodba je potisnila Austrijo v nesrečo. Ali niso bili kratkovidni ljudje, ki niso popred vedeli, da bo bankerot Austrije, ki je naša najbližja sosedna in najboljši odjemalec, učinkoval nazaj na nas! Austrijski polom čutimo v svojih kosteh mi vsi Čehi in Nemci! L 1919 imela je avstrijska krona enako vrednost s češko,

l 1921 veljala je še 11 vinarjev, kmalu bo vredna leše stotinko vinarja. Kako naj potem Austrija od nas naj kupuje? Dunajski državni zbor fabricira postavo za postavu — „v najslabši državi je največ postav,“ pravi Tacit — trgovci delajo navidezne dobičke in nihče ne zapazi, kako grozovito se država podira! Od zunaj vidimo več. Tretjino svojega izvoza smo pošiljali v Austrijo, državi (Češka in Austrija) potrebuje ta ena drugo, zvezani ste na življenje in smrt! Pred 2 leti bi se bilo Austriji še lahko pomagalo, zdaj se bliža trenotek ko nobena pomoč več ne bo možna. Austrija se ostudno balkanizira in razkraja, tujci prihajajo od vzhoda in zahoda. Kapital natihem teče iz države, in kultura, na katero je svet lahko bil ponosen, se pokopava. Kaj se naj stori? Nihče ne ve na to odgovora. Nobea avstrijskih dežel nima več ne ve na to odgovora. Nobena avstrijskih dežel nima več od te države koristi, vse sili narazen na razpad! Od zunaj sicer ni nevarnosti, ni verjetno, da bi se Austrija delila, dediči bi se med seboj sprli, in kakarkoli se že deli, Dunaja se ne more dati nikamor. Temveč pa je notranja nevarnost, da vsa država segnije. Vsaka dežela skrbi le zase, v državnem zastopu ni nobene večine, Dunaj vsi sovražijo trgovska bilanca je obupno pasivna, valuta pada. To ni država, Austrija je nezmožna, oskrbovati se sama, nezmožna je, izvesti najpriprostejše štedilne navedbe. Le revizija mirovne pogodbe zamore pomagati. Tako revizijo naj Austrija izzove z izjavo: Mi, avstrijska vlada, te države, ki jo nismo sami ustvarili, ne moremo upravljati, saj smo zmiromom pravili, da takšna država ne more živeti. Tri leta smo se trudili, izvajati naložene nam pogoje, zdaj smo na koncu svojih moči, državniški napravite z svojim otrokom, kar vam drago!“ Tako dr. Medinger.

Kedar Koroški poslanci Klančnik in drugi berejo te vrste, naj hite zopet interpelirat našo deželno vlado, da rujemo proti državi in sicer kmalu, ker bo sicer morebiti prepozno, in več pota na Dunaj ne bo!

Revidirati, prenarediti pogodbo! Kako pa? Ali se bo katera naših nasledstvenih držav podala pod komando dunajskih norcev? Naša nesreca je, da država nima glave, da nimamo resnega vojaštva, da v državnih financah nihče ne more narediti redu, da premalo delamo in mase ljudi živijo, kakor da nismo izgubili vojsko. V državno službo se je prevzelo vsekar se je pognalo ljudi iz Jugoslavije ali Češke in v vsi ti hodijo po naših ulicah kot okrajni glavariji in dvorni svetniki, med uradnike smo prevzeli 42.000 bivših uradnih slug, potem pa se govori, da se bo znižalo število uradništva — na praznik svetega Nikolai — seve.

Tako se mora pogrezniti vse, tako se ni gospodarilo nikdar ne v Turčiji neke na Balkanu ali na Kitajskem Rusija bo prišla v red, mi ne, ker pri nas ni pameti nikjer. Če se pa že mora država pogrezniti, pravimo boljše prej ko slej in pravimo da Medlinger v Pragi edino pravo svetuje. Ako ne znate gospodariti, pustite vse in ne zapravljajte še naprej ljudskega premoženja. Stvar zastopnikov kmetijskih in obrtnih organizacij bi bila da napravijo konec žalostni komediji.

Zvišanje vožnje na železnici. Železniški osebni tarifi se bode zvišali s 15. avgustom do 60 km dalje za 120 do 130 odstotkov, preko 60 km pa za 100 odst. Vožnja po železnici postane torej še nekrat tako draga. Tovorni tarifi se bodo zvišali že s 1. avgustom za 60 do 100 proc.

Novi 100kronski bankovci. S 5. t. m. je dala avstro-ogrška banka nove novčanice po 100 K v promet in obenem začela jemati iz prometa markirane 100kronske bankovce z nemškimi in madžarskimi napisom. Zamenjava se mora izvršiti do 30. septembra t. l.

Mariborski trg. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile za 1 kg žive teže sledeče: Debeli voli 33 do 35 K, poldebili voli 27 do 32 K, plemenski voli 25 do 32 K, biki za klanje 20 do 28 K, klavne krave debele 27 do 36 K, plemenske krave 21 do 24 K, molzne krave 18 do 30 K, breje krave 18 do 30 K, mlada živina 22 do 31 K. Mesne cene: Volovsko meso 60 do 68 K; meso bikov, krav in telic 60 do 68 K; telečje meso I. vrste 60 K, svinjsko meso sveže 80 do 90 K.

Dunajski trg. Voli 2550—3800 K, biki 2550—3300 K, krave 2550—3300 K, teleta 3000—5500 K, pitane svinje 5500—6700 K, druge 5300—6200 K za 1 kg žive teže. Mesne cene: govedina 6000—8600 K, teletina 4600—9000 K, svinjina 6400—8200 K, povojeno meso 3600—8400 K, slanina 6000—6400 K, zabela 6700—7000 K, kokoši 8000—12.000 K, race 7500—8000 K, gosi 8000—8500 K, zajci 4000—

4200 za 1 kg. Crešnje 700—1400 K, breskve 2600—3000 K, hruške 1100—1200 K, borovnice 900—1200 K, malinje 3600—4500 K, jagode 3500—4000 K za 1 kg. Krompir letošnji 820—860 K, lanski 220—260 K, zelen fižol 1100—1200 K za 1 kg. Glavnata salata 30—70 K, kumare 250—600 K, jajce 290 K za 1 komad. Seno 44.000—70.000 K, detelja 67.000—77.000 K, slama 20.000—23.000 K za 1 meterski cent.

Borza. Dunaj 10. julija 1922. Dinar 272 K, ogrska krona 17 K, češka 515 K, lira 1040 K, francoski frank 2100 K, švicarski frank 4475 K, dolar 23.440 K, funt šterling 104.000 K, marka 44 $\frac{3}{4}$ K

Za tiskovni sklad so darovali: Vaš. Kropivnik, Bilčovs 1000 K, Jos. Štih, župnik, Bilčovs, 1000 K, Fran Krušič, Velinjavas, 1000 K, Matija Šlosar, Zg. Vesca, 1000 K, požarna bramba, Bilčovs, 600 K, pevci v Bilčovsu 1500 K, neimenovani v Bilčovsu 3000 K, li-buški Slovenci mesto venca g. Kandutu 10.000 K in 20 D, Ludvik Borovnik, Borovlje, 1000 K, Kašpar Kremer, Borovlje, 1000 K, posojilnica v Podljubelu 5000 K, Janez Nedved, Krčanje, 1000 K, gdč. Ivanka, Prosekar in Re-zika Nemec nabrale ob priliki shoda v Kotmarivasi 13.000 K, neimenovani v Borovljah 2000 K, neimenovani na Radišah 200 K, neimenovani v Loki pri Glinjah 1000 K, neimenovani v Encelnivasi 600 K. Darovalcem iskrena hvala. Da bi našli mnogo posnemalcev!

Listnica uredništva.

Kocjan. Je izšel o tem že en podlistek. — **Kovač Prejeli.** Prvo nihče ne sprejme. Drugo pri nas ne bo za objaviti. Če pridete kaj na Dunaj se zglasite v uredništvu! — **Dopisnikom.** Pišite lepo s črnolom in samo na eno stran papirja, da ne bomo imeli nepotrebnega dela s prepisovanjem.

Listnica upravnštva.

Drdlik. List se je Vam ustavil, ker ste z naročnino zaostali. Plačali ste 18. V. 1921 100 K. **Peter Kelih.** Istotako zaostal.

Kjedom jemoj? Vslovenskem Korotanu!

VAŽNO!

5 dinarske novce

ki so izven prometa, zamenjam do

18. julija

pri Nar. banki v Ljubljani, pozneje v Beogradu.

Kdor jih ima, naj takoj pošlje na

Zdr. Cvitar, Št. Jakob v Rožu.

Začetkom avgusta dobi izplačano v Kij., odtegnejo se potni stroški!

V župnišču bez gospodarstva se sprejme

kuharica

Ponudbe je treba poslati na upravo lista pod št. 45.

Proda se lepo posestvo

v Libeličah-Koroško

Hiša tik farne cerkve in šole, moderno gospodarsko poslopje, 19 oralov njiv in travnikov, 14 oralov gozda, velik sadni vrt, električna razsvetljava. Cena neobvezno 200.000 Dinarjev. Po dogovoru se posestvo tudi zamenja za gostilno, žago, mlin ali kaj epakega.

Pojasnila daje

And. Marinz, Postleifling, Kärnten.